

Hlavná cena XXXIV. ročníka Jašíkových Kysúc:
Rosová Michaela

HYENY A HAJZLI (Úryvok)

Utop sa vo vani.

Nechodí. Niet ho. Típnem.

Sedím v kuchyni. Šúpem pomaranč. Oranžová koža sa ohýba, prská do vzduchu milión mikroskopických kvapiek trpkkej vody. Rozpolím ho. Mesiačky sú suché, nejdú od seba. Strčím si do úst celú polovicu. Prežívam, šťava mi steká po brade, chytám ju do dlaní.

Slamené tienidlo lampy vrhá na strop vzorku plážového lehátka, spomeniem si na bezstarostné leto v Taliansku. Mladé kraby, aj v prstoch sa dali rozpučiť; mušličky, malé slávky, otvoriť, posoliť a zjesť; vlnolamy, trieštili vlny na vodné črepiny; pomaranče, obrovské, šťavnaté...

Telefón.

Zvoní.

Prehltnem veľké sústo, cítim ako pomaly sa sunie dolu krkom, uchopím slúchadlo mokrou, lepkavou rukou.

„Prosím.“

„To som ja.“

Ja dobre viem, kto to je. To ty netušíš, kto som ja. Vôbec netušíš. Uchopila som celý aparát, aby som si mohla sadnúť do chodbičky.

Oprela som sa chrbtom o stenu.

Je mi ho ľúto. Ale aj sa naňho hnevám, nemôžem za to, hnevám sa, chcela som to celé vyriešiť, ako vždy, otvorene. Z očí do očí. Úprimne a bez obalu.

„Ideš von?“

„Teraz? Myslela som, že prídeš medzi šiestou siedmou.“

Vždy chodil v tom čase.

„Bol som u nás doma, s Peťom,“ vysvetľoval, ale ja som ho po prvej vete prestala vnímať. To všetko viem. Jeho rodičia neboli doma, takže pil, aj s Peťom. Ešte tam bol, počula som ho kričať, ale nebolo mu rozumieť.“ Takže ideme do Dely. Prídeš tam?“

Nepočúval ma?! Je neskoro.

Preboha, je neskoro, ale on to nechce chápať. Neskoro nie na to, aby som išla von. Neskoro na čokoľvek, na všetky lacné imitácie vzájomnej lásky, na nás.

„Nie,“ odvetila som. Nemám rada ten ich podnik. Nepatrím tam. Už tam nikdy nepôjdem. Ani s ním, ani bez neho. „Nie, neprídem. Ani zajtra,“ rýchlo som dodala, kým sa stačil nadýchnuť. „Už spolu nebudeme chodiť von.“

Cítila som, ako mi tá pomarančová šťava steká po zápästí.

Viečka mi poskytli náhradnú tmu. Videla som v nej všetkých tých, čo boli pred ním. Už sa nebudeme vídať. Nebudeme spolu chodiť von. Ani netušili, kto som. Nebudeme sa hrať na vzťah, tváriť sa, že sa máme radi. Nie som krutá, som milosrdná a vzdávam to radšej teraz, neskôr by to ublížilo. Viem, ako sa v tejto chvíli tvári, mám to pred sebou, poznám ho, premýšľa, prečo ho každá nechá. Možno keď zloží, bude si cvične rezať ruku, robieva to. Niekedy si tam vyrýva obrátený kríž, niekedy iba také čiary. Vie odhadnúť hĺbku tak, aby to nebolo nebezpečné.

„Rozprávala som sa o tom s Katkou,“ pokračovala som, aby som prešla to ticho z jeho strany. Bola to síce pravda, ale sestrin názor ma v tomto toľko nezaujímá. Aj minule stála na strane človeka, ktorého som opúšťala. Lutuje ich a krúti hlavou nad tým, aká som nemožná a necitlivá. Podotýkam ona chodí s Peťom, už rok, bol jej prvý a bude posledným, už toto z nás robí dve diametrálne odlišné bytosti. Nikdy sa mi v ničom nepodobala a nikdy ma nepochopí.

„Hovorila, že ak si neviem predstaviť budúcnosť...“

Slová.

Počúval ma, potom niečo veľmi ticho hovoril, iba tak útržkovito, krátko.

Po chvíli mi jedinou odpoveďou z druhej strany bolo len monotónne tút tútanie.

Slúchadlo mi vykĺzlo z ruky. Uložilo sa na zemi.

Z vrecka sa vysypali mince. Zaštrngali na dlážke. Boli to samé medené päťdesiathalierniky, mala som ich nachystané, až príde, že mu ich dám.

Zbiera ich. Má ich na intráku už hromadu. Na tom intráku skladuje všetko možné. Napríklad myš. Volá sa Bloody Mary. Odchytili ju s kamarátmi na chodbe, teraz ju chovajú. Občas si ju hádžu, keď letí vzduchom, smiešne rozťahuje nožičky. Možno sa jej to páči, ale skôr má strach, niekedy im aj spadne na zem. Má ju rád. Občas, keď ide preč, iba na chvíľu, vyloží ju na poličku, aby sa trochu vyvetrala. Ale Bloody Mary sa krčí do kúta a nevylieza, bojí sa čo i len vykuknúť von z tej poličky.

Vždy bol originálny.

Niekedy je to však primálo, mať niekoho rád.

Často ani milovať nestačí. Ani milovať a byť milovaný, tým istým človekom.

Aj to tu už bolo. Iba raz. Iba jediný raz. Pozerať do tých očí až do skonania sveta, a predsa by v nich vždy bol iný odtieň modrej, pozerať do nich a preniknúť cez ne, a predsa by to nebolo nikdy nudné a otrepané, pozerať do nich a už nikdy nechcieť a nevedieť milovať iné.

A bolo to primálo.

Táto láska by nebola o dotyku dvoch koží, o odkrývaní látky. Táto by bola bývala o odkrytí samotnej kože, o preniknutí pod povrch. Nebolo by zvlnené more, nebola by pevnina, bol by...ktovie, neprežila som to, ale asi by to bol...

jeden červený panáčik a jeden zelený, obaja by stáli a to monotónne klepotanie by si vzala ozvena do sveta času, boli by len tieto dve bytosti, mimo času, mimo priestoru. O láske by nevedeli, tá by len jednoducho bola.

Slová.

Alebo ich je primnoho, alebo chýbajú.

Slová.

Na nich to všetko stroskotáva.

Sedela by som tu večne. Tu, v tejto chodbičke. Pretože ak vstanem, vrátim sa do tých zabehaných koľají, raz budem zasa musieť vyjsť von, aby som našla ďalšiu obeť ďalšej chyby v domnienke, že som schopná nájsť iné oči.

Odplazila som sa do izby.

Dala som si do Katkinho mobilu svoju SIMkardu a napísala Zicherke. Že som bez nálady a či nevie o niečom, čo by mi pomohlo, okrem skoku z mosta.

Odpísala: **utop sa vo vani.**

Uškrnula som sa, to je celá ona.

Ležala som na posteli, sledovala nehybnosť stropu. Ruky uložené pozdĺž tela. Nohy vytrčajú von. Strop hladký, mŕtvo bezstarostný. Nadreálne biely.

Začali mi tiecť slzy.

Myslela som najprv, že od prievanu, ale asi sa pohlo niečo vo mne.

Dvere sa otvorili. Katka. Starala sa o svoje veci.

Delíme sa o priestor, vzájomne si tolerujeme svoju odlišnosť, hovorievame iba o všedných záležitostiach, keď vidíme tú druhú plakať, prechádzame to, možno s povšimnutím, zato však bez slov. Kedysi sme si hovorili všetko. Neskôr to ochladlo. Ja na jej vkus žijem príliš divoko, ona mne pripadá príliš zviazaná konvenciami a mienkou okolia. Nevyčítame si to.

Počujem puknúť podlahu pod jej chodidlom, prerezané ticho sa vracia do svojej celistvosti a ešte väčšmi nám vyčíta odcudzenie. Kedysi by sa ku mne sklonila a hoci by mlčala, toto ticho by nebolo také prázdne. Dnes vieme primálo o svojich bolestiach.

Jedinou svetlou stránkou takéhoto utrpenia môže byť pocit uspokojenia z toho, že sa trápim skutočnosťou, že som ublížila niekomu inému. Ale ono to preteká až do vlásočnic, až ku korienkom. K otázke, kedy sa skončia tieto úteky do nikam. K obavám, či som vtedy, v čase, keď práve prebiehal príbeh o hĺbke modrých zreničiek, nevyčerpala zo seba všetko, čo som mala pridelené, rozrátané na dĺžku jedného ľudského života.

Viem si dať dole ponožky aj bez pomoci rúk. Dnes mám hrubé červené, prešívané bielou nitkou.

Trochu som si ich zosunula, tam, kde mám mať pätu, mám prsty. Robievala som to, keď som bola malá, kúsom som ich zošuchla a ponožky sa ohli ako trpasličie čiapočky.

Oživujem svoju povrchnosť, myslím, že mi bude dobrým mečom i štítom.

Vietor kĺzol dovnútra, záclona sa hýbe.

Spomeniem si na medvedíky a lopty.

Je to úbohé a zúfale zároveň. Pripomína mi to losovanie do Športky, čo kedysi pravidelne vysielali v televízii. Taká pani tam stála ako boh nad veľkou priehľadnou guľovitou nádobou, vnútri druhou kozmickou rýchlosťou frnkali biele loptičky s číslami, zrážali sa, na zlomok času sa stretli a zasa sa odrazili, aby sa stretli s nejakou inou. V tomto meste to mám v priamom prenose, iba sa dotknúť, zachytiť vôňu, a letieť ďalej, ochutnať a vyplúť, ale tú chuť si uložiť v pamäti, iba také povrchové kontakty. Až nás raz generátor náhody vylosuje, tá pani s rukou boha nás vytiahne a položí k tým vyvoleným, čo už to majú za sebou.

Už ma skoro premohol spánok, keď sa ozvalo pípnutie.

Zicherka: čo sa neozývaš? dúfam, že si to s tou vaňou nevzala vážne!